

CALL FOR PAPERS/PARTICIPATIONS

Frie ord i Norden?

Historiske, litterære, billedlige, politiske og teatraliske møter i tyske og nor(di)ske offentlige rom

Tysk-nordisk workshop for forskere og stipendiater

TID: 1.–3. des. 2016

STED: Nordeuropa-Institut, Humboldt-Universität zu Berlin, Dorotheenstr. 24, Berlin

ARRANGØRER: Det nordiske forskningsprosjektet Offentlighet og ytringsfrihet i Norden, 1815–1900 og Nordeuropa-Institut, Humboldt-Universität zu Berlin i rammen av AEG (Arbeitskreis Experiment Geisteswissenschaften)

<http://www.uio.no/forskning/satsinger/norden/forskning/forskergrupper/offentlighet-og-ytringsfrihet-i-norden-1815-1900/>

<https://www.ni.hu-berlin.de/de>

Kontaktpersoner: Førsteamanuensis Ruth Hemstad, Nasjonalbiblioteket/IAKH, Universitetet i Oslo r.s.hemstad@iakh.uio.no og Professor Janke Klok, Nordeuropa-Institut, janke.klok@hu-berlin.de

Det 'frie ord' i Norden, slik det i dag kommer til uttrykk ved topplasseringer for de nordiske landene i internasjonale rankinger over bl.a. pressefrihet, har utviklet seg gradvis over tid og gjennom kamp og konflikt. Hva var vilkårene for det frie ord i Norden på 1800-tallet sett i et internasjonalt perspektiv? Hva var de historiske, rettslige, politiske og kulturelle vilkårene for utviklingen av en friere offentlighet i de nordiske landene gjennom den formative fasen på begynnelsen av 1800-tallet til en gradvis bredere offentlighet mot slutten av århundret og første del av 1900-tallet? Utviklingen i Norden må ses i lys av en større internasjonal kontekst, og studeres tverrfaglig, transnasjonalt og komparativt.

Hva slags vilkår fantes i Norge og de andre nordiske landene for ytringer av ulikt slag i det offentlige rom – på mer eller mindre offentlige møteplasser, både politiske og kulturelle? Hvordan ser dette bildet ut sammenlignet med tyske forhold på 1800-tallet? Hva fantes av tysk-norsk/nordiske møteplasser og kontakter, innenfor det kulturelle, politiske og vitenskapelige liv gjennom 1800- og første del av 1900-tallet, og i hvilken grad påvirket disse kontaktene utviklingen av nordisk og tysk offentlighet?

En fungerende offentlighet kan ses som forutsetning både for demokratisering og modernisering. Tidens ideologier, institusjoner og kulturelle strømninger bidro til å utvikle, virket i og måtte forholde seg til offentligheten, som var i stadig utvikling og under press, og som gradvis endret form og omfang. Historisk sett har overgangene mellom ulike former for offentlighet vært flytende: Fra politisk og juridisk til religiøs, kunstnerisk og vitenskapelig. Det samme gjelder skillet mellom offentlig og privat.

Tyske forhold innbyr til strukturelle sammenligninger av både vilkår for og betydningen av offentlighet og ytringsfrihet i Norden. Nordisk/norsk-tyske relasjoner innenfor ulike områder kan kaste lys over spørsmål knyttet til offentlighet og ytringsfrihet. Berlin og andre tyske byer var reisemål og referanser for norske og nordiske kunstnere, vitenskapsfolk og politikere

gjennom hele det lange 19. århundret, mens norske og nordiske forhold ble fulgt med interesse i flere tyske miljøer. Disse utvekslingsprosessene ønsker vi å belyse sett fra forskjellige disipliner og perspektiver.

Vi inviterer herved forskere og stipendiater fra Norden og Tyskland til å innsende et paper/andre bidrag innenfor temaet til vår workshop **Frie ord i Norden? Historiske, litterære, billedlige, politiske og teatraliske møter i tyske og nor(di)ske offentlige rom**. Vi ønsker bidrag som kan belyse nordisk-tyske forhold, og ellers bidrag som tematiserer nordiske og tyske politiske og kulturelle forhold knyttet til utviklingen av offentlighet og ytringsfrihet, fra begynnelsen av 1800-tallet til de første tiårene på 1900-tallet. Det vil også være rom for å drøfte metodologiske og teoretiske utfordringer og akademiske fremgangsmåter. Workshopen er åpen for forskere fra ulike akademiske disipliner, som historie, litteraturvitenskap, jus, teologi, kulturhistorie/-vitenskap og andre tilstøtende fagområder.

Bidrag kan leveres på de tre skandinaviske språk, tysk og engelsk, mens engelsk vil bli det primære språket på workshopen. Formålet med workshopen er å legge til rette for gjensidig, tverrfaglig og konstruktiv utveksling og inspirasjon, og nettverksbygging. Workshopen er en 'workshop-in-progress', i et såkalt Open Space format, der det endelige programmet ikke er spikret og kan diskuteres og der det også er rom for gruppepresentasjoner, presentasjoner av ferske prosjekter og prosjektplaner; drøfting av mer eller mindre eksperimentelle metoder m.m. er også velkomne. Vi ønsker at alle deltakerne bidrar med en kort presentasjon på inntil 15 minutter som gjerne kan avsluttes med et forskningsspørsmål som innledning til diskusjonen.

Workshopen begynner om kvelden 1. desember med en uformell «Weltcafé» for å bli kjent med hverandre. Her vil workshopens program kunne drøftes og justeres.

Praktisk informasjon

Workshopen holdes ved Nordeuropa-Institut ved Humboldt-Universität zu Berlin <https://www.ni.hu-berlin.de/de>. Deltakelsen er gratis. Vi inviterer til «Weltcafé» torsdag kveld og til kveldsprogram med middag fredag 2. desember.

Abstracts (maksimum 300 ord) til paper/andre bidrag sendes til Ruth Hemstad eller Janke Klok innen 17. oktober 2016. Frist for innsendelse av paper samt påmelding: 15. november 2016.